

ОДРЖАНА ПРОМОЦИЈА ИНЖЕЊЕРА

За најбољег студента у оквиру одржане промоције изабран је Марко Поповић који је студије саобраћаја завршио за пет година и седам месеци са оствареним просеком 9,34. Управа Факултета техничких наука у Свечаној сали промовисала је укупно три магистра, десет специјалиста струковних инжењера који су завршили МБА студије, пет специјалиста струковних инжењера, 101 мастера, 70 дипломираних и једног инжењера. До сада студије на Факултету техничких наука завршило је 15.468 студента, а укупно их је уписало 58.414 студената.

ISSN 2217-3455
БРОЈ 28 ЈУЛ/АВГУСТ 2013.

ФТН НОВИНЕ
ЛИСТ СТУДЕНАТА ФАКУЛТЕТА ТЕХНИЧКИХ НАУКА

ПРИЈАВЉЕНО 2.226 будућих бруцоша!

На Факултет техничких наука ове године пријављено је укупно 2.226 будућих бруцоша који су изразили жељу да академска знања стекну баш на нашем факултету. Највеће интересовање на основним академским студијама кандидати су изразили према области Електротехника и рачунарство (805), затим према Индустријском инжењерству и менаџменту (225), Саобраћај (185), Графичко инжењерство и дизајн (167), Инжењерство заштите животне средине и заштите на раду (147), Грађевинарство (144), Геодезија и геоматика (137), Архитекура и урбанизам (136), Машинство (102), Мехатроника (76), Анимација у инжењерству (61) и Чисте енергетске технологије (8). На основне струковне студије укупно 33 кандидата је изразило жељу за полагањем пријемног испита.

▶ ИНТЕРВЈУ: АКАДЕМИК ВОЈИСЛАВ МАРИЋ ▶ НОВИ ПРЕДСЕДНИК СТУДЕНТСКОГ ПАРЛАМЕНТА ПЕТАР РУЊЕВАЦ

ФТН на Exit фестивалу

ТЕСЛИНО ЋОШЕ

EXIT 2013 REVOLUCIJA 10/11/12/13/14 jul

Након неколико година паузе, Факултет техничких наука обновио је сарадњу са највећим музичким фестивалом у региону, фестивалом Exit. Фестивал ће овогодишњом поруком одати почаст „Прометеју савременог доба“ Николи Тесли и обележити 70 година од његове смрти, а Факултет техничких наука је у томе свакако нашао своју улогу јер употпуњава комплетну идеју и доприноси овогодишњем слогану „R:EVOLUTION Exit“.

На предлог генералног менаџера фестивала Душана Ковачевића, Факултет техничких наука у сарадњи са Природно-математичким факултетом организовао је штанд под називом „Tesla's Corner“. Наиме, како за ФТН новине каже руководилац овог пројекта доц. др Бојан Лалић, многобројни посетиоци имаће прилику да се упознају и да осете магију коју је изумео Никола Тесла, а коју колеге ФТН-а негују и унапређују.

- „Колумбово јаје“, ”Теслин трансформатор”, „Нењутновска течност“, „Рубенсова цев“, „Алко тест“ и „Судар мозгова“, биће представљени посетиоцима и кроз овакав програм сматрам да ће ФТН допринети, малом, али прилично импресивном утиску на све – истакао је доц. Лалић и додао да ће потписивањем званичног уговора о сарадњи између ФТН-а и фестивала, 12. јула на Тврђави само дефинисати рад на многобројним пројектима који су већ у плану за наредну годину. Уговор ће испред ФТН-а потписати декан, проф. др Раде Дорословачки, а испред Exit-а генерални менаџер фестивала Душан Ковачевић. Комплетан допринос реализацији овог пројекта на фестивалу дали су студенти на усмерењу пројектног менаџмента: Лазар Вујовић, Невена Чолић, Маја Кричко, Лазар Грбић, Радмила Симеуновић и Кристина Ђерић са усмерења инжењерство и менаџмент медија. Они су поред овог пројекта, имали прилике да учествују у организацији конференције “RebrendingSerbia”, као и Сајма омладинског туризма “Youth Fair“. Према речима Лазара Вујовића чланови студентског тима били су задужени за писање вести о деловању Exit фестивала, као и информисању јавности на друштвеним мрежама о активностима фестивала.

-На овај начин студенти су имали прилику да учествују у планирању, припреми и реализацији више пројеката. На овом примеру могли су да сагледају све примене менаџмента догађаја, који у великој мери подразумева примену пројектног менаџмента. Свим учесницима биће призната студентска пракса, а и добићемо потврду о волонтирању – истакао је Лазар.

Обележен Дан Универзитета у Новом Саду

Промовисани почасни доктори УНС-а и професори емеритуси

На централној свечаности обележавања Дана Универзитета промовисана су два почасна доктора наука Универзитета: др Антоније Кунадис, редовни професор у пензији Националног техничког универзитета у Атини (Грчка) и др Михаел Обергугенбергер, редовни професор Универзитета у Инсбруку (Аустрија). Најзначајније резултате и активности проф. др Антонија Кунадиса представио је академик Теодор Атанацковић. Он је том приликом истакао да проф. Кунадис има веома богату сарадњу са истраживачима из Србије.

-Боравио је више пута у нашој земљи и организовао је веома угледну конференцију из механике у сарадњи са САНУ у Београду 1997. године. Као резултат сарадње наших и грчких истраживача, Српско друштво за теоријску и примењену механику укључено је у сарадњу немачког, пољског у грчког друштва за механику, а наши истраживачи већ неколико година учествују у тој сарадњи – истакао је академик Атанацковић. Академик Стеван Пилиповић са Природно-математичког факултета представио је проф. др Михаела Обергугенбергера.

Централна свечаност обележавања Дана Универзитета у Новом Саду одржана је у оквиру заједничке свечане седнице Савета и Сената Универзитета у петак 28. јуна 2013. године којом су председавали проф. др Срђан Колаковић, председник Савета и проф. др Мирослав Весковић, ректор Универзитета. Свечаности је присуствовао председник Српске академије наука и уметности академик Никола Хајдин, као и чланови Савета и Сената, стручних већа, одбора Универзитета и други гости. Пет професора са Филозофског, Технолошког, Пољопривредног, Факултета техничких наука и Академије уметности промовисано је у професоре емеритусе Универзитета у Новом Саду. Са нашег факултета у звање професора емеритуса промовисан је проф. др Миодраг Злоколица, а њега је многобројним звањима у Свечаној сали ФТН-а представио декан проф. др Раде Дорословачки. За ФТН новине проф. др Миодраг Злоколица је рекао да је веома срећан и поносан на додељено звање емеритуса од стране Универзитета у Новом Саду, које му је најдраже од свих признања које је добио до сада,

• *Проф. др Антоније Кунадис и проф. др Мирослав Весковић, ректор УНС-а*

јер како каже дошло је од УНС-а где је провео цео радни век.

-Признање припада не само мени, него и свим мојим колегама са којима сам радио и сарађивао од доласка на Машински факултет 1970. Године, па до данас. Дугујем велику захвалност мојим најближим сарадницима и драгим професорима: проф. др Светиславу Јелићу, проф. др Божидару Вујановићу и проф. др Драгутину Зеленовићу који су ми сваки на свој начин пружали веома значајну подршку на мом развојном путу. Веома сам срећан што сам имао привилегију да радим и наставим са радом на ФТН-у у области образовања, науке и трансферу технологија у привреди. Захвалан сам, такође, својој породици, а нарочито супрузи Марији која ми је у сваком трунутку пружала подршку у мојим активностима – истакао је проф. Злоколица. Његова жеља је да у наредном периоду у континуитету настави рад са студентима и сарадницима, помагајући им на њиховом развојном путу у свим областима и радујући се њиховим успесима.

-Најважније ми је да очувам физичку, менталну свежину и здрав дух, а посла ће увек бити онолико колико човек сам себи направи и са својим сарадницима корисно осмисли реализацију истих. Желео бих још интензивније да радим и да будем користан својој средини у којој живим на повезивању и зближавању универзитета у Кини и Тајланду са УНС-ом, у оквиру активности на размени искустава на плану образовања, науке и раду на заједничким пројектима. Биће срећан као и увек и осећаћу се вредним онолико колико будем користан и колико будем могао да помогнем људима у окружењу у коме живим – закључио је проф. Злоколица.

Интервју – проф. др Џанг Вен Јун са Универзитета у Шангају

Поносим се искуством које сам стекао на студијама у Србији

На VI међународној конференција “PSU-UNS International Conference on Engineering and Technology ICET 2013 “ која је одржана у Конгресном центру Новосадског сајма, од 15. до 17. маја 2013. године, учествовао је и проф. др Џанг Вен Јун са Универзитета у Шангају. На опште изненађење свих присутних на свечаном отварању конференције проф. Џанг обратио се на течном српском и поздравио све присутне. Наиме, проф. др Џанг Вен Јун је 1979. године био прва генерација кинеских студената која је добила шансу да студира у иностранству. Одабрао је Београд и за ФТН новине каже да су му те године студија биле најлепши период у животу.

– Нисам се никад покајао јер сам осим дипломе и доктората, од својих професора научио много, што ми је донело велику предност у професији и био сам спреман за самосталан рад, али и за сарадњу са другима, да радим у колективу, што се показало као веома драгоцено – истакао је проф. др Џанг Вен Јун.

■ **Како доживљавате данас Србију, с обзиром да сте у Београду боравили пре скоро више од три деценије?**

Видим да је Србија као и Кина доживела реформе и да се отворила према свету. Млади људи треба да што више иду у иностранство како би добили непроцењиво искуство, као што сам и ја отишао, али да се обавезно врате. Ја сам се након одбране доктората вратио у своју домовину јер нам наша култура каже да своја знања, способности и умећа треба да уградимо у развој и напредак своје домовине.

■ **Какави су ваши планови по питању сарадње између Универзитета у Новом Саду и Универзитета у Шангају?**

Делегација Универзитета у Новом Саду, посетила је Шангај у јануару ове године и заједнички се надамо сарадњи на неколико нивоа. Сматрамо да је постигнут договор о размени студената, односно да студенти Новосадског универзитета студирају и бораве у Шангају и обрнуто. Такође, изузетно нам је важна мобилност професора, као и сарадња на нивоу научноистраживачког рада оба универзитета, што лично сматрам да би била круна наше комуникације и сарадње.

• *Проф. др Раде Дорословачки, декан ФТН-а, проф. др Џанг Вен Јун и проф. др Владимир Катић, продекан за финансије и развој*

■ **По чему је специфичан Универзитет у Шангају?**

Универзитет у Шангају је у рангу пет најбољих, тренутно има 45 хиљада студената и подељен је на 29 факултета. Специфичан је по томе што има врло изражену научноистраживачку делатност и пуно младих истраживача који учествују на пројектима и на тај начин завршавају своје докторате. Тренутно, поред наставе на Универзитету у Шангају водим комплетну администрацију за развој лабораторија и опреме која подржава научноистраживачку делатност.

Најцитиранији научник у домену техничких наука

Сећање на проф. др Миомира К. Вукобратовића

Професор Вукобратовић један је од 500 Срба који су обележили 20. век према биографском лексикону "Срби који су обележили 20. век, пет стотина личности". Носилац је највишег светског признања у роботици 1996. године, награде „Јозеф Енгелбергер" за примењено истраживање и едукацију, које додељује Асоцијација америчке роботске индустрије. Светски конгрес аутоматике (WAC) је 2006. године доделио професору Вукобратовићу награду за животно дело.

ДВЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Пре нешто више од годину дана умро је проф. др Миомир Вукобратовић, наш најпознатији научник из области роботике и велики пријатељ Универзитета у Новом Саду и Факултета тахничких наука. Проф. др Бранислав Боровац за ФТН новине осврнуо се на његову каријеру, научни и професорски рад.

- Покушаћу да упознам оне који га нису познавали, као и да осветлим успомену на њега – казао је професор. По окончању рата (1950) завршава гимназију, а затим се уписује на Ваздухопловни одсек Машинског факултета у Београду, где дипломира 1957. Докторирао је на истом факултету 1964. године из области критичних осцилација флатера ваздухопловних конструкција. Своју другу докторску дисертацију из области динамике, стабилности и реализације антропоморфних механизама одбранио је у Москви 1972. године у Институту за машинске науке, тада АН СССР. Био је редовни члан САНУ-а, иностран члан Академије наука СССР-а, редовни члан Интернационалне академије за инжењерство са седиштем у Москви, потпредседник Научног друштва Србије, председник Академије инжењерских наука Србије, иностран члан више инжењерских академија као што су: јапанска, кинеска и мађарска академија, као и иностран члан још неколико познатих у свету струковних академија. Објавио је преко 300 научних радова у престижним међународним часописима и преко 400 радова у зборницима међународних симпозијума, конференција и конгреса. Такође је аутор или коаутор више монографија и уџбеника од којих: три уџбеника на енглеском језику,15 истраживачких монографија на енглеском језику, од чега су четири преведене на руски, три на јапански и четири на кинески језик. Поред тога објавио је и 12 поглавља по позиву у монографијама и приручницима за роботику на енглеском језику. Проф. Боровац истиче да монографска серија у седам књига под називом „Научни основи роботике" у издању Springer-Verlag (1982-1989) представља прву, до данас најобимнију у свету монографску серију у домену роботике.

- Са преко 5.500 цитата према званичном индексу цитирања, проф. Вукобратовић је најцитиранији научник у домену техничких наука на просторима бивше Југославије и један од неколико најцитиранијих експерата у свету из домена роботике – истакао је проф. Боровац.

ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Његов истраживачки рад се може поделити на три фазе. У првој је, радећи на проблемима динамичког прорачуна летилица у Ваздухопловно-техничком институту у Жаркову, 1963. развио методу за срачунавање критичне брзине флатера (критичних осцилација) авиона, која је примењена у срачунавању критичне брзине првог домаћег војног млазног авиона „Галеб" и која је дала изузетно добра слагања са мерењима авиона у лету. Био је носилац вишегодишњег научно-стручног пројекта развоја симулатора лета првог домаћег млазног авиона „Галеб". Симулатор је био и један од најуспешнијих извозних аранжмана тог времена. Друга фаза његовог истраживачког рада почиње када се придружио Институту „Михајло Пупин".

У трећу најплодоноснију и најдужу фазу, спадају активности у пољу роботике које је започео 1967. године. У периоду (1968-1972) је у сарадњи са проф. Јуричићем написао први рад у свету из синтезе двоножног хода и увео и до данас незаобилазну методу тачке нула момента (ЗМП), која је омогућила синтезу вештачког хода хуманоидних робота и очување његовог динамичког баланса у условима поремећаја. Са Степаненком је 1973. објавио рекурзивну Њутн-Ојлерову формулацију моделирања робота која је била усмерена ка моделирању антропоморфних механизама након чега су били разрађени општи, рачунарски генерисани математички модели антропоморфних робота. Као практични резултат ових истраживања реализован је 1971. године први у свету активни егзоскелет, робот за реализацију вештачког хода намењен активној реахабилитацији параплегичара. На основу овог искуства, 1982. године је реализована прва у свету егзоскелетна електронска рука за дистрофичаре у поодмаклој фази мишићне инсуфициенције.

Проф. Вукобратовић држао је, углавном последипломске, курсеве из роботике на територији целе Југославије, више пута и на Факултету техничких наука у Новом Саду. Под његовим научним руководством је урађено и одбрањено 29 магистарских и 26 докторских теза. Три су одбранили кандидати са ФТН и један са ПМФ у Новом Саду. Проф. Миомир Вукобратовић је умро 11. марта 2012. године остављајући млађима озбиљан задатак да наставе тамо где је стао и очувају углед наше роботике у свету.

Рубрика на иницијативу декана проф. др Радета Дорословачког: Наши академици

Интервју – академик Војислав Марић

Студенти – тражите од професора темељнија и садржајнија предавања!

Академик Војислав Марић изабран је за редовног члана САНУ-а, 26.10.2000. године. Његова област рада је математичка анализа. За редовног професора Факултета техничких наука изабран је 1971. године. Од 1998. године члан је Европске академије наука и уметности. Током каријере добио је значајна признања и награде: Октобарску награду Новог Сада, 1971; Награду ослобођења Војводине 1989; Златну плакету за животно дело Удружења универзитетских професора и научника Србије у Новом Саду, 2002; Повељу поводом јубилеја 50 година постојања ФТН-а за изузетан допринос развоју ФТН-а, 18. маја 2010. године.

■ **Редовни сте професор на Факултету техничких наука од 1971. године, сада сте у пензији, на шта сте највише поносни и чиме се највише дичите?**

Велики број мојих бивших студената се показао успешним, неки шта више врло успешним у науци, настави, бизнису, државној управи (професори, научници, академици, власници или директори крупних фирми, министри итд.) нисам дакле узалуд трошио време и силан труд улаган у предавања и писање уџбеника. Најмилије ми је када ми у позоришту, ресторану, на Фрушкој гори, улици... са пријатним, искреним, осмехом прилази нека особа и каже: „Поздрављам Вас, Ви сте ми предавали математику". Поред тога, у време дугих и понекад оштрих дискусија за или против стварања обједињеног Факултета техничких наука какав је данас, наравно знатно проширен, као члан Савета врло енергично сам се залагао за такво решење. Драго ми је што видим да нисам погрешио.

■ **Колико је математика као наука напредовала и то од оног момента када сте ви почели да се бавите овом научном дисциплином?**

Од мојих првих корака у науци математика је напредовала неслућеном брзином. Многе теоријске дисциплине су се тако развиле да су прерасле у нове самосталне области (нпр. теорија дистрибуција и уопштених функција), али су и омогућиле решавање неколико великих класичних проблема: елементарни доказ теореме о распореду простих бројева (Селберг Ердеш, 1948), проблем четири боје (Апел, Хакен, 1977), доказ Бибербахове хипотезе (Де Бранж, 1985), решење Фермановог (три века старог) проблема (Вајлс, 1995), доказ Поенкареове хипотезе (Перељман, 2003). С друге стране, примењена математика - рачунарство и информатика променила је лице света. Као што сви знају, без употребе рачунара укупна људска делатност, осим најједноставније би замрла.

■ **Какво је Ваше мишљење по питању данашњих младих математичара. Шта бисте им саветовали како би што боље напредовали, а шта бисте им сугерисали?**

Пре свега, појам „млади математичар" је потпуно непрецизан јер је математика продрла у све поре различитих наука и бизниса и многих других делатности. Стицајем околности био сам ту скоро у палати једног, релативно „младог математичара" мултимилионера који је богатство стекао применом одређених алгоритама у банкарским трансакцијама. Тој врсти математичара, а има их доста, савети нису потребни. Оним младим математичарима који имају талента и, нарочито, дубоку жељу да створе резултат, колико-толико трајне вредности могао бих да укажем на две опасности које их на том путу све чешће чекају. Једна мања је неминовна бирократизација – број радова, број цитата, број поена, SCI листа итд. (све потребно за напредовање у служби). Друга, већа препрека је комерцијализација – компликована трка за пројектима, нарочито из ЕУ, претерано без научне користи учешће на конференцијама, конгресима – конгресни туризам, могућност лаке зараде (нпр. тривијалним применама, предавањем на више места и слично). Све то деконцентрише, а без дуге концентрације нема резултата. Цитирам Лазу Костића: „Нема живота мислима за које се не залаже живот". Међутим, не волим да ДЕЛИМ савете. Напротив, ја од мојих млађих колега, некадашњих ученика, ТРАЖИМ савете. Више знају, боље памте, мање греше...

■ **Да ли можете да издвојите неке значајне моменте из Ваше каријере, а везане су за рад на Факултету техничких наука?**

До 1965. предавао сам Математичку анализу на Филозофском (Природно-математичком) факултету, а затим Математику на Машинском (Техничком) факултету. Предавати главни предмет групи од двадесетак слушалаца односно споредни (помоћни, уводни) предмет групи од пар стотина њих су две потпуно различите ствари, чак и физички. А оно друго је још и нека врста естрадног наступа јер треба привући и задржати пажњу великом броју само делимично заинтересованих слушалаца. Стога је мој боравак на Универзитету у Кентакију (1966-1968) где се аудиторијум састојао од студената математике, различитих природних и инжењерских наука, па чак и медицине, много помогао у том погледу.

■ **Колико је битна међународна сарадња и комуникација са иностраним колегама? Направите паралелу између година када сте ви изабрани у звање редовног професора и сада?**

Да је међународна сарадња битна за научни рад јер су научни проблеми од глобалног интереса је опште прихваћена истина. То је данас савршено лако благодарећи интернету са небројеним подацима и огромном библиотеком у кући, електронском поштом итд. Пре паралеле коју сте тражили подсећам да је математичка библиотека изгорела у рату па смо студирали и бавили се науком скоро без књига и уопште без часописа. То је све почело да стиже много касније укључивши и реферативне часописе одакле смо имали неки увид у савремену проблематику. За усавршавање у иностранству, стране владе су давале одређени, веома мали број стипендија, али су их додељивале наше власти кандидатима који су прошли кроз густо сито политичке подобности. У свим покушајима да добијем такву стипендију, пропао сам. У најкраћим цртама описаћу како је почела моја „међународна сарадња" па ће се паралела сама наметнути. Године 1961. добио сам на препоруку Ранка Бојанића, тада професора на Нотр-дам универзитету, позив за научног сарадника на Универзитету Станфорд – нешто што ми је тада личило само на диван сан. Међутим, власт је то сматрала приватним позивом и мој захтев за пасош био је одбијен на свим нивоима. На путу за Маршалат, као задњој инстанци за жалбу, тешко сам повређен у судару возова и боловао годину дана. После тога сам добио пасош, али не и могућност да користим авион (карта се могла платити само у доларима добијеним од државе). Стога сам путовао теретним бродом – три недеље од Ријеке до Њујорка, па даље аутобусом до Сан Франциска и Станфорда по цени од 60 долара које сам у Њујорку позајмио. После боравка на Станфорду и сарадње са Стефаном Бергманом, великим математичарем, сва врата су ми била отворена.

■ **Коју бисте поруку дали студентима и професорима Факултета техничких наука како би што боље и ефикасније студирали и обављали посао професора?**

Студентима бих поручио да уместо што се боре да што лакше прођу испите, траже од својих професора што темељнија и садржајнија предавања јер, подсећам, уласком у ЕУ страни стручњаци свих врста моћи ће се и овде запошљавати чиме ће, надајмо се, поплава формално квалификованих незналица запослених на свим нивоима бити спречена. Што се професора тиче, подсетио бих их да је настава њихова главна обавеза - за шта и примају плату, а не споредна или успутна.

Наши академци први пут на Интернационалном скупу студената геодезије

Најбољи постер у конкуренцији од 20 универзитета

Три студента геодезије: Дејан Поповић, Маја Орихан и Марко Шимић учествовали су на 26. интернационалном окупљању студената геодезије под називом „International Geodetic Students Meeting“ у Вроцлаву (Пољска). Овај скуп обележава се сваке године у другој земљи и представља највеће окупљање студената геодезије на међународном нивоу. Кроз историју скупа, који траје од 1988. године, први пут су укључени и наши академци и то у сарадњи са студентима геодезије Грађевинског факултета у Београду. Према речима Дејана Поповића примарни циљ овог скупа је да зближи студенте геодезије из целог света, а чине га 80 универзитета из 28 земаља.

- Одржана су предавања истакнутих професора универзитета домаћина, њихова достигнућа у пољу геодезије и геоматике, радова, пројеката. Студенти учесници су имали прилику да одрже своје презентације или да презентују постер. Најбоља презентација и најбољи постер бирао се гласовима свих учесника. За најбољи постер изабран је наш рад под називом:”Underground utility survey and application in geodesy”, и то у конкуренцији од 20 универзитета – истакао је Дејан. Скуп је трајао пет дана и имао је за циљ зближавање свих учесника. Одржане су: заједничке геодетске игре, спортска такмичења, промоције држава кроз храну и пиће као и екскурзије. Сарадња је учвршћена са колегама и студентима геодезије Грађевинског факултета у Београду, колегама из Македоније, Словеније, Хрватске, БиХ, Немачке, Шпаније, Пољске, Аустрије, као и из многих других земаља. Посебну захвалност за подршку на учествовању на овом скупу студенти приписују: проф. др Миру Говедарици, проф. др Алескандру Ристићу и Милану Вртунском.

Следећи сусрет студената геодезије на ФТН-у

Част домаћина ове године за организацију RGSM имаће студенти геодезије ФТН-а у Новом Саду у октобру 2013. Наши академци имаће прилику да угосте 50-ак студената из региона и на тај начин прикажу напредак науке, Факултета, Универзитета, као и да их упознају са знаменитостима Новог Сада и Војводине.

ФТН доделио награде најбољим студентима

Факултет техничких наука доделио је награде најбољим студентима који су у школској 2011/2012. години остварили просек 9,50, као и оним академцима који су били најбољи на студентским такмичењима „ијаде“. За најбољег студента изабран је Стефан Ђурђевић који је са просечном оценом десет завршио студије Графичког инжењерства и дизајна. Новчане награде у износу од 5.000 до 10.000 динара студентима су уручили: декан ФТН-а проф. др Раде Дорословачки, продекан за наставу проф. др Драгиша Вилотић, продекан за финансије и развој проф. др Владимир Катић и студент продекан Горан Марковић.

Нови председник – Петар Руњевац

Велике промене у деловању Студентског парламента

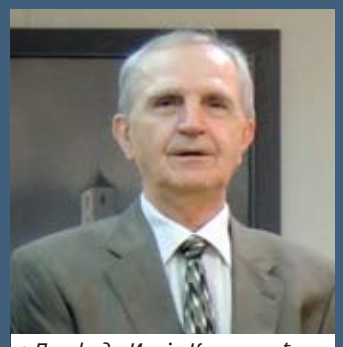
Студент треће године Департмана за грађевинарство и геодезију Петар Руњевац изабран је за новог председника Студентског парламента на седници одржаној 25. јуна у Зборници ФТН-а. У свом експозеу нагласио је да Студентски парламент не ради онако како би реално могао и истакао да сви заједно треба да пораде на променама, како би били препознатљиви и утицајни међу студентима.

-Седнице Парламента одржаваће се чешће, односно једном месечно, а новина је да ће од ове године Парламент имати два потпредседника. Један ће бити задужен за мобилност студената, а други за наставна питања – истакао је Петар и додао да је изузетно важно да се Парламент што више промовише међу студентима, да је Парламент пре свега орган Факултета и да га не мешају са организацијама и њиховим деловањем.

Некада Комисија студената, сада Студентски парламент

Још 1994. године тадашњи продекан за наставу проф. др Илија Ковачевић иницирао је формирање студентског тела које је тада названо Комисија студената. Проф. Ковачевић предложио је Савету ФТН-а, што је и прихваћено и уврштено у Статут ФТН-а да Комисија студената Факултета буде састављена од најбољих студената по просечном успеху одговарајућих година са сваког одсека. Чланове те комисије именује декан и то на сваких сто студената на години по једног, а преко сто по два члана. Према његовом предлогу Комисија је обављала следеће послове: давала је предлоге за побољшање квалитета извођења наставе, подносила приговоре на рад наставника, сарадника и радника Студентске службе, организовала анкетирање студената у вези квалитета извођења наставног процеса, давала иницијалне предлоге кандидата за избор студента-продекана, иницирала и руководила студентским такмичењима, старала се о благовременом и уредном информисању студената о питањима из области наставе и по потреби обављала и друге послове у вези студија. Комисија је могла пуноправно одлучивати ако седници Комисије присуствује више од половине укупног броја чланова, а одлуке је доносила већином гласова присутних чланова.

• Проф. др Илија Ковачевић, саветник декана

Одржано такмичење „5 дана на Јави“

Наши студенти освојили друго и треће место!

Студенти електротехнике Марко Ђорђевић и Стефан Јованчевић освојили су друго и треће место на традиционалном такмичењу у програмирању „5 дана на Јави“ одржаном у просторијама компаније „Levi9 IT Services“, док је првопласирани био колега са Математичког факултета у Београду Срђан Миљевић. Победници су поделили наградни фонд од 1000 евра. Према речима ПР-а овог такмичења Маје Чолак чланови жирија били су веома задовољни квалитетом пристиглих решења.

-Такмичари су имали пет дана да у кућној атмосфери и користећи сва расположива средства развију решења постављених задатака. Задаци су подељени у три категорије: за самосталне такмичаре, двочлане и трочлане тимове. Интересовање за такмичење било је велико. Ове године било је највише пријављених такмичара до сада, а организаторе посебно радује што су, поред

оних из Новог Сада доста пријава добили са других факултета: из Ниша, Београда и Зрењанина – истакла је Маја за ФТН новине и додала да такмичење из године у годину напредује, а такође је и добар подстрек за будуће такмичаре да се догодине пријаве и опробају у снажној конкуренцији. Организатори такмичења су Удружење студената електротехнике Европе – Локални комитет Нови Сад (EESTEC LC Нови Сад) са Факултета техничких наука и интернационална компанија „Levi9 IT Services“.

Нови студент продекан – Игор Граић

Подстицати студентске представнике у бољем организовању

Нови студент продекан Факултета техничких наука је студент инжењерског менаџмента – менаџмент људских ресурса у продуженом статусу Игор Граић. Он ће свој једногодишњи мандат званично започети у октобру ове године, а како за ФТН новине каже обележиће га боља комуникација међу студентским организацијама, отворенија сарадња са Управом Факултета, као и велико разумевање, нарочито, када су у питању студентски захтеви.

- Представљам студенте и заступам њихова мишљења, предлоге и захтеве пред свим органима Факултета који се односе на квалитет образовног процеса. Управо због тога радићу на јачању веза са органима ФТН-а, као и подстицању студентских представника у организовању како би што успешније били испуњени сви захтеви академаца – истакао је Игор. Активан је члан Савеза студената од 2008. године. До сада је био члан Студентског парламента Факултета, Универзитета, а тренутно је актуелни председник Одбора за високо образовање СКОНУС-а. Покренуо је Сајам неформалног образовања, као и Сајам запошљавања „Мој први посао“.

Мобилност студената на Факултету техничких наука

Драгоцена искуства и широко образовање иностраних студената

У оквиру “Erasmus Mundus” програма размене, у наредној школској 2013/2014. години на Факултету техничких наука боравиће 11 студената из различитих држава Европске уније: Грчке, Словеније, Пољске и Шпаније. Размена студената ће бити заступљена на свим нивоима студија (основне, мастер, докторске), а од укупног броја више од половине на Факултету ће провести једну академску годину. У оквиру овог програма најбројнији ће бити студенти из Пољске, док ће преко програма “Campus Europae” стићи три студента из Португала.

ВЕЛИКА ЗАХВАЛНОСТ ПРОФЕСОРИМА СА Е1

Професори су ме навели да на материју гледам из другог угла, што се свакако не може научити из књига или на редовном предавању - објаснила је Алиција Жоао. Боравак на нашем факултету за њу представља јединствено искуство, а како наводи помогао јој је да сазри, одрасте и осамостали се.

-На ФТН-у боравим до 16. јула, до тада морам да положим три испита, тако да ћу се кући вратити са девет испита уписаних у индекс– казала је Алиција. Током боравка на ФТН-у Алиција је са колегама посетила неколико компанија где је могла да се сусретне и са практичном применом знања, што је на њу оставило веома позитиван утисак. Слободно време проводила је у шетњи градом и дружењу са колегама.

- Нови Сад ми се веома свиђа. Није велики и стресан град. Људи су веома фини, неколико пута кад сам се изгубила у шетњи, помогли су ми да дођем до куће без проблема. Заљубљена сам у центар града и то је моје друго омиљено место на свету – истиче Алиција. Она се посебно захваљује свом бадију Александру за сву помоћ коју јој је пружио током године. Алиција се након провода на Ехит фестивалу и посете Београду враћа кући на студије на Универзитет у Ајверу.

• Алиција Жоао

РАДОМ ДО НЕЗАБОРАВНОГ ИСКУСТВА НА ФТН-У

Сања Ђорђев са Универзитета у Марибору, провела је на четвртој години студија архитектуре на ФТН-у годину дана. Пре повратка у Словенију за ФТН новине поделила је утиске и искуства са боравка на нашем факултету и о Новом Саду. Стипендију за студије на нашем факултету добила је преко „Join EU See“ програма. Сања је, као и њена колегиница из Португала, похвалила асистенте, професоре и све оне који су јој изашли у сусрет током боравка на ФТН-у.

-Професори су ми веома помогли око организације студија, одабира предмета, припрема испита и веома сам им захвална, а посебно бих похвалила Службу за међународну сарадњу која ми је у сваком моменту излазила у сусрет – казала је Сања. Практичним радом бавила се у Центру за сценски дизајн, архитектуру и технологију чији је председник проф. др Радивоје Динуловић.

• Сања Ђорђев

-Учествовала сам у организацији циклуса предавања како би што боље упознала све заинтересоване са студијама Сценског дизајна. Боравила сам на фестивалу „Миксер“ где сам учествовала у креативној радионици која је претходно изабрана конкурсом – наводи Сања. Поред ових активности, Сања је такође учествовала у радионици са холандским архитектом Марк Жубером, где је заједно са осталим колегама три дана провела у градићу испод Тврђаве.

-Имали смо урбанистички задатак да дамо нови изглед градићу и да га адекватно повежемо са тврђавом – каже Сања. Нови Сад, каже, историјски је богат и по величини сличан је Марибору. Међутим, сматра да Новосађани нису на прву лопту тако отворени, као што се прича, али на основу њеног утиска кад се једном отворе, онда су потпуно другачији.

-Без обзира на све стекла сам пуно пријатеља са којима ћу остати и даље у контакту. Након провода на Exit фестивалу враћам се кући у Марибор, а са собом ћу понети шљивовицу, домаће слатко и пуно плазма кекса, као и незаборавне утиске и драгоцено искуство – закључује Сања.

вести

Изложба радова студената ГРИД-а

Изложба студентских радова Департмана за графичко инжењерство и дизајн под називом ‘’Diversity“ свечано је отворио проф. др Драгољуб Новаковић у Музеју Војводине. Велики број посетилаца, који су чинили студенти свих година, као и многобројни гости, могли су да сагледају интересантне разраде идеја на тему „Различитости уз једнакост“ које су студенти друге године ГРИД-а обрадили у оквиру предмета Принципи универзалног дизајна.

• Апсолвентска вече ГРИД-а

Стручна екскурзија студената геодезије

Студенти завршне године основних академских студија Геодезије и геоматике са Факултета техничких наука посетили су: Беч, Минхен, Хербург, Милано и Трст. У Бечу су имали прилике да се упознају са Техничким универзитетом, док је у Минхену приликом посете Техничком универзитету одржана презентација од стране координатора Стефана Петерса за мастер програм “Cartography” за интернационалне студенте. Пети дан обишли су фабрику “Leica – geosystems” у граду Хербург, Швајцарска. Студенти и асистенти са проф. др Миром Говедарицом и заступником “Leica – geosystems” за Србију

господином Вељком Фуштићем, имали су привилегију да испрате технолошке иновације, развој, напредак и модеран садржај које, са поносом, фабрика геодетских инструмената и опреме “ Leica – geosystems “ може да представи. Са традицијом старом приближно двеста година, компанија “Leica–geosystems” један је од светских лидера у домену геодезије, геоинформатике, па и шире. После обиласка комплекса одржана је презентација перформанси модерног инструмента Leica Nova MC50.

Одржана трибина Горске службе спасавања

У организацији Центра за управљање ризицима од хазарда са катастрофалним последицама и Горске службе спасавања Србије, одржана је трибина под називом “Улога Горске службе спасавања у ванредним ситуацијама”. На трибини се говорило о: реаговању Службе у случајевима ванредних ситуација и катастрофалних догађаја, примерима из вишегодишње праксе ГСС Србија, мисији Службе спасавања Србије, надлежностима Службе у оквиру Закона о ванредним ситуацијама Републике Србије, начину конкурисања и условима за пријемни основни курс ГСС, као и обуци за спасиоце.

Само речи хвале з

2.226 матураната изрази желју да студира н

250 више пријављених кандидата него прошле године у исто

Факултет техничких наука и ове године бележи рекордан број пријава већ у првом уписном року. Иза бројке од 2.226 матураната, али и позитивног имица које ФТН ужива међу средњошколцима и добре организације за време уписних активности крије се неуморан рад Маркетинг службе. Према речима ПР-а Факултета техничких наука Марије Ненадовић кампању за упис студената у прву годину студија Маркетинг служба започела је на јесен 2012. године припремом штампаног и електронског материјала, а потом наставила одржавањем веб-презентације намењене будућим студентима, наступом на Сајму образовања, промоцијама по средњим школама, организовањем «Отворених дана», као и константном комуникацијом са потенцијалним студентима преко друштвених мрежа.

-Велики допринос успеху кампање и ове године дали су студенти ФТН-а, чланови Маркетинг тима, волонтери који не штеде своје време и безусловно помажу будућим студентима. Учествују у свим активностима кампање, од бројних промоција по средњим школама до константне комуникације са будућим студентима преко друштвених мрежа – истакла је Марија Ненадовић.

Персонализацији односа са будућим студентима доприноси присуство ФТН-а на друштвеним мрежама фејсбук и твитер. Званична страница ФТН-а на фејсбуку под називом: „Факултет техничких наука – Нови Сад“ броји преко 7.700 чланова. Будућим студентима од велике помоћи била је група “БИЋУ СТУДЕНТ ФТН – УПИС 2013”, која броји 2.250 чланова. Матурантима су на многобројна питања о упису и студијским програмима, у веома кратком року, одговарали запослени у Маркетинг служби, као и сарадници Службе односно чланови Маркетинг тима.

ва Маркетинг тим

ило
на ФТН-у

о време. Зашто?

Добро организоване пријаве и ове године ФТН издвојиле од осталих факултета.

Одржан други годишњи састанак међународног пројекта

ПРОЦЕНА КВАЛИТЕТА ИЗВОРИШТА ВОДЕ И ЗАШТИТА ПОВРШИНСКЕ ВОДЕ ДУНАВА, У ОКОЛИНИ НОВОГ САДА

На Департману за инжењерство заштите животне средине, одржао се други годишњи састанак међународног пројекта са тематиком: "Процена квалитета изворишта воде и заштита површинске воде Дунава, у околини Новог Сада". Пре две године истраживачка група са Департмана за инжењерство заштите животне средине и заштите на раду, добила је пројекат финансиран у оквиру програма „Наука: безбедност и мир" НАТО одељења за научноистраживачке активности. Руководилац испред Европске уније је проф. др Иван Шпаник са словачког Техничког универзитета у Братислави, Институт за аналитичку хемију, а са српске стране проф. емеритус Мирјана Војиновић Милорадов. Крајњи корисник резултата добијених током анализе узорака воде и истраживања предвиђених активностима и садржајем Пројекта је ЈКП "Водовод и канализација" Нови Сад. У оквиру Пројекта укључено је 30 експерата, наставника, сарадника и истраживача са Универзитета из Братиславе, Универзитета у Новом Саду, FINS-а, као и сарадници из ЈКП "Водовод и канализација". У оквиру Пројекта укључени су и докторанди са оба универзитета, који према плану Пројекта обавезно морају да проведу од две недеље до месец дана у лабораторијама Института за аналитичку хемију, словачког Техничког факултета у Братислави. Основни циљеви Пројекта су снимање концентрационих нивоа загађујућих супстанци из групе емергентних супстанци, процена ризика хазардних супстанци на квалитет површинске воде, животне средине и здравље човека, уградња потпуно аутоматизованог система раног упозоравања на детектоване контаминанте и развој база података загађујућих супстанци на локалном нивоу које ће бити хармонизоване са базама података на европском нивоу, као и трансфер знања и искустава градовима и насељима који имају сличне захтеве и потребе захвата воде. На основу добијених резултата анализе на присуство и фреквенцију загађујућих супстанци у површинској води, по први пут ће се спровести процес приоритизације који омогућава дефинисање емергентних супстанци које је потребно унети у законске листе за приоритетне хазардне полутанте. Овакав поступак ће се по први пут спроводити базиран на подацима из Новог Сада за цео Дунавски регион.

Међународни научно-стручни скуп ЕТИКУМ 2013

Велико интересовање научне и стручне јавности Европе и света

Међународни седми научно-стручни скуп из мерења и контроле квалитета у производном машинству и заштити животне средине – ЕТИКУМ 2013. отворио је продекан за науку и међународну сарадњу проф. др Филип Кулић који је том приликом поздравио све госте и истакао да је најважнија континуална сарадња између науке и привреде. Теме овог скупа представљају поље великог интересовања научне и стручне јавности Европе и света, тим поводом председник организационог одбора проф. др Јанко Ходолич присутнима се обратио и рекао да је конференција замишљена као информативно-едукативна и научно-стручна.

-Информативно-едукативну димензију представља учешће еминентних произвођача опреме коју користимо у едукативном и истраживачком процесу. Научно-стручна димензија конференције је приказ научно-стручних резултата из подручја које покрива

Катедра за метрологију, квалитет, приборе, алате и еколошко инжењерске аспекте – истакао је проф. Ходолич. На овом традиционалном научном скупу, који је одржан 12. и 13. јуна, најзначајније резултате својих истраживања представили су аутори из неколико престижних европских центара, а били су излагани у оквиру три тематске области: метрологије и контроле квалитета у производном машинству, биомедицинског инжењерства и заштите животне средине.

Факултет члан конзорцијума Пројекта "Дунавски универзитети"

У плану развијање јединствене веб-платформе!

У оквиру Пројекта "Дунавски универзитети" продекан за науку и међународну сарадњу проф. др Филип Кулић и шеф Службе за међународну сарадњу Владимир Тодоровић боравили су на радном састанку на Универзитету струковних студија у Бечу (TECHNIKUM) и на Машинском факултету Универзитета у Братислави. Према речима продекана Кулића овом приликом договорени су конкретни кораци у развоју Пројекта који је одобрен од стране немачког Министарства за просвету и науку.

- Факултет техничких наука ће за потребе Пројекта развити веб-платформу која ће бити подршка студентима универзитета учесницима Пројекта, али и наставном особљу које ће на порталу моћи међусобно да комуницира и усклађује заједнички рад на наставним програмима, али и пројектима од значаја за развој Дунавског региона – истакао је проф. Кулић. Пројекат "Дунавски универзитети" привукао је велику пажњу у немачкој јавности, па отуда и не чуди пријава

• *Проф. др Филип Кулић и Владимир Тодоровић на састанку конзорцијума*

DLR (Немачки институт за аеронаутичка истраживања) да се укључи у спровођење Пројекта. Шеф Службе за међународну сарадњу Владимир Тодоровић објашњава да је на овом састанку договорено и одржавање конференције у оквиру Пројекта и то 26. и 27. септембра у Ђеру, Мађарска.

У плану је да се радне групе састану и разговарају о пројектима које ће заједно развијати за позив HORIZON 2020 Европске комисије, који ће бити расписан у октобру ове године – наводи Тодоровић и додаје да је још један од видова подршке Пројекту стигао од регионалног министарства немачке покрајине Баден-Виртемберг која је одобрила стипендије за једног студента из Србије и једног из Немачке да дођу на гостујуће институције и проведу четири месеца у истраживањима и раду на својим мастер тезама.

Највећа и најзабавнија промоција науке „Ноћ истраживача"

Ноћ ISTRAŽIVAČA 2013

Четврта по реду европска „Ноћ истраживача" ове године одржаће се 27. септембра у Новом Саду, Зрењанину и Суботици заједно са укупно 250 градова из 32 земље Европе, а посвећена је теми „Шест чула науке".

- Концепт ће се разликовати од свих досадашњих по томе што ће овај пут циљ бити да се исприча једна заокружена прича о чулима, од феномена који се неким чулом детектује, преко тога како функционише и како служе у истраживањима у развијању нових технологија, па све до коначног производа односно коначне употребе чула кроз неки производ – истакла је Марија Ненадовић, ПР-а ове манифестације, и додала да се први пут кроз „Ноћ истраживача" директно повезују наука и привреда. У оквиру ове манифестације посебна пажња биће посвећена подизању свести грађана о особама са инвалидитетом и томе како је живети са недостатком неког од чула. Манифестација „Ноћ истраживача" је пројекат који се реализује кроз Седми оквирни програм ЕУ (FP7).

IPA пројекат прекограничне сарадње Мађарске и Србије

Мерење, праћење, управљање и процена ризика од вишка унутрашњих вода

IPA пројекат под називом „Мерење, праћење, управљање и процена ризика од вишка унутрашњих вода у југоисточној Мађарској и северној Србији (користећи даљински прикупљене сензорске податке и просторну инфраструктуру података)“, са акронимом MERIEXWA, финансиран је са 85% средстава из предприступног фонда ЕУ. Пројекат се спроводи у два подручја у пограничним областима југоистичне Мађарске и у северном делу Србије јер је у тим областима унутрашњи вишак воде озбиљна опасност и представља савремени проблем.

• *Проф. др Милош Живанов*

Главни пројектни партнер је Универзитет из Сегедина где је руководилац проф. Сатмари Јозеф, уједно и главни менаџер пројекта MERIEXWA, а партнери на пројекту су Факултет техничких наука из Новог Сада где је руководилац проф. др Милош Живанов и Природно-математички факултет из Новог Сада где је руководилац проф. др Стеван Савић. Пројекат има за циљ да пронађе одговоре на питања повезана са проблемима насталим као последица елементарних непогода у виду вишка унутрашњих вода. Непосредан утицај и штете проистекле од сувишних унутрашњих вода могу се одразити не само кроз значајне финансијске последице, већ и кроз утицај на безбедност и здравље људи. Циљ овог пројекта је развој система за мерење, надзор, управљање и процену ризика од вишка унутрашњих вода, као и да се испитају типови формираних унутрашњих сувишних вода. Праћење нивоа унутрашњих вода обавља се употребом система са акустичним сензорима и бежичним преносом података. Један од циљева је да пронађемо и тестирамо нову методологију за мапирање критичних места, која обухвата проверу података о локацијама за тестирање, у циљу процене њихове употребе у деловима за заштиту од вишка воде. Изграђена је мрежа од 25 мерних бунара, на којима су постављени електронски мерни уређаји за праћење нивоа унутрашњих сувишних вода. Извршено је повезивање мерних уређаја у функционалну мрежу како би се омогућило праћење и анализа нивоа унутрашњих сувишних вода. Развијен је систем мониторинга путем интернета и бежичног преноса података, што је значајно унапредило управљање унутрашњим вишком воде. Објављено је више научних радова на иностраним и домаћим конференцијама. Пројекат је упућен и на питања заштите животне средине која значајно одређују квалитет живота и природне ресурсе у областима које су угрожене вишком унутрашњих вода. Осим тога, пројектним активностима допринеће се унапређење знања као и ширење истраживања и развој у тој области. Добијени резултати ће послужити за моделовање промена нивоа унутрашњих вода у областима које су под ризиком од негативног утицаја услед тих појава. Након истека пројекта предвиђено је да мерну опрему и даље управљање мерним бунарима преузму локалне водопривредне организације у оквиру система „Воде Војводине“.

Гостовање Андреа Менинга

Љубав према послу, константно учење и усавршавање

Андре Менинг, глобални потпредседник за екстерне комуникације компаније Royal Philips Electronics и лидер у области комуникација, одржао је 17. јуна предавање на Факултету техничких наука на позив доц. др Данијеле Лалић, чланице Управног одбора Друштва за односе са јавношћу Србије на тему „The skillset of Communications 3.0“. Менинг је истакао да су пет најважнијих особина које стручњак за комуникације мора поседовати: организовање и дефинисање нових политика из области односа с јавношћу, вештине управљања мрежама, професионализам и кредибилитет, учешће у тимовима задуженим за репутацију и стручност у мерењу перформанси. Посебну пажњу је посветио процесу мерења перформанси комуникација у Филипсу, кључним индикаторима (Key Performance Indicators, KPI) и NPS оценама (Net Promoter Score, NPS), и осврнуо се на све већи значај плаћених, друштвених и власничких медија (paid, earner, shared, owned media). Као кључне савете за успех истакао је љубав према послу, константно учење и усавршавање и уживање у свакодневним активностима.

Међународна конференција

Деиндустријализација: феномени, последице

• *Проф. др Алпар Лошонц и доц. др Андреа Иванишевић*

Међународна конференција под називом Деиндустријализација: феномени, последице одржала се 15. јуна 2013. године у Зборници Факултета техничких наука. Конференција се бавила деиндустријализацијом која је према речима доц. др Андрее Иванишевић један од често третираних феномена у последњим декадама.

-Тема је анализирана из различитих перспектива, назначене су везе које спајају овај феномен са осталим релевантним проблемима данашњице. Посебно су истицани и компаративни аспекти. Томе су нарочито допринели гости из Румуније и Мађарске који су осветљавали тему из перспективе дотичних земаља – казала је за ФТН новине доц. Иванишевић. Дебате које су вођене поводом презентација показале су да је тема готово неисцрпна, те да завређује и додатне анализе. У припреми је зборник који ће сакупити све презентације са овог научног скупа.

Остварени међународни контакти усмерени према даљим истраживањима

Доц. др Данијела Лалић и студенткиње докторских студија Слађана Гајић и Јелена Станковић, учествовале су на међународној конференцији ICEIRD, која се одржала 20. и 21. јуна у Истанбулу. Тема конференције биле су иновације, предузетништво и регионални развој, а организатор је био ŞEHIR универзитет. Осим излагања рада, на конференцији су остварили контакте значајне за даљу пословну сарадњу. Иначе, конференција ICEIRD је била организована у Новом Саду у једном од претходних циклуса и највероватније ће наш универзитет поново бити домаћин овог скупа. Контакти остварени у току конференције усмерени су према будућим заједничким истраживањима и објавама резултата у значајним научним часописима. На конференцији су у тиму из Србије били присутни и професори са Факултета за економију, финансије и администрацију из Београда који већ дуже време успешно сарађују са ФТН-ом.

Такмичење иновативних решења

Генерисање иновативних решења - приколица за бицикл

Центар за развој и менаџмент производа Факултета техничких наука у Новом Саду, почетком 2013. године, потписао је Уговор о сарадњи на унапређивању и развоју производног програма реномираног немачког произвођача приколица за бицикле „Zwei plus Zwei“ Gmbh из Келна. Под менторством проф. др Зорана Анишића, руководиоца Центра и мр Николе Сузића, студенти машинства Факултета техничких наука и Високе техничке школе струковних студија у Суботици, учествовали су у предлагању иновативних решења система за повезивање приколице и бицикла, као и на развоју иновативних решења система за пасивну и активну заштиту од крађе. Према речима проф. Анишића пројекат је реализован у духу стратегије отворених иновација у оквиру којег је организовано такмичење у предлагању иновативних решења (Innovation Content) за постављене задатке.

- Циљ је био да се што више студената укључи у ово такмичење (Crowdsourcing), како би из квантитета проистекао што бољи квалитет. Укупан број студената који су информисани о такмичењу био је 80, од чега је, радећи у тимовима, учешће узело њих 50. Поднета су 42 предлога за први и 14 предлога за други задатак. У најужи избор уврштено је 12 решења на основу којих је израђено девет прототипова система за качење приколице. Цео процес је трајао три месеца, а студенти су показали заинтересованост и креативност радећи на овом развојном пројекту – истакао је проф. Анишић. Значајно је истаћи да је велики број предложених решења студената, власник фирме Андреас Гелен оценио као употребљив и интересантан за детаљну разраду и тестирање, наглашавајући надпросечне резултате у генерисању нових идеја проистеклих из такмичења. За најуспешнија решења уследиле су и новчане награде. Награђено је пет студента ФТН-а, са треће године машинства: Стефан Цветићанин, Горан Црљеница и Никола Рајновић, Бојан Бережни и Обрад Мирковић. Сарадња се наставља и у зимском семестру кроз следећи циклус такмичења у генерисању иновативних решења за неке нове проблеме.

Први пут испред студената

ИСТРАЖИВАЧ САРАДНИК:
Никола Беднар (УНО – електроника)

АСИСТЕНТИ:
Мр Игор Кекељевић (УНО – уметност примењена на архитектуру, технику и дизајн – класична анимација)
Мр Лазар Стричевић (УНО – примењене ралунарске науке и информатика)
Бојан Јовановић (УНО – поштански саобраћај и комуникације)
Славиша Думнић (УНО – поштански саобраћај и комуникације)
Ђорђе Јовановић (УНО – конструкције у грађевинарству)
Предраг Лукић (УНО – конструкције у грађевинарству)

ДОЦЕНТИ:
Др Мирослав Зарић (УНО – примењене рачунарске науке и информатика)
Др Немања Станисављевић (УНО – инжењерство заштите животне средине)
Др Дубравка Сладић (УНО – аутоматика и управљање системима – геоинформатика)
Др Жељко Кановић (УНО – аутоматика и управљање системима)

ВАНРЕДНИ ПРОФЕСОРИ:
Др Јосиф Томић (УНО – електрична мерења и метрологија)
Др Соња Ристић (УНО – информациони и комуникациони системи)

РЕДОВНИ ПРОФЕСОР:
Др Зоран Јеличић (УНО – аутоматика и управљање системима)

Обележени дани департмана Е1 и ИИМ-а

• *Спортске активности на Салашу 137*

ОБЕЛЕЖЕН ДАН ДЕПАРТМАНА ЗА ИНДУСТРИЈСКО ИНЖЕЊЕРСТВО И МЕНАЏМЕНТ

Директор Департмана за Индустријско инжењерство и менаџмент проф. др Стеван Станковски на свечаној седници Департмана уручио је златну медаљу са ликом проф. др Драгутина Зеленовић, дописног члана САНУ-а проф. др Илији Ћосићу за допринос током 40 година рада на развоју Департмана. Проф. Ћосић први је лауреат ове медаље и том приликом је истакао да му је велика част и задовољство да добије медаљу.

-Волео бих да је проф. Зеленовић био у могућности да ми лично уручи ову медаљу јер смо ми у заједничком послу 43 године. Интересује ме да ли сам оправдао сва професорова очекивања – казао је проф. Ћосић. Проф. Станковски, наградио је запослене који су докторирали у међувремену, као и оне који су остварили 20,10 и пет година рада на Департману. Пристунима се обратио декан ФТН-а проф. др Раде Дорословачки који је честитао свима који су добили признања, а посебан гост на свечаној седници био је ректор УНС-а проф. др Мирослав Весковић. Обележавање Дана Департмана настављено је на Салашу 137 где су запослени играли фудабал и одбојку.

• *Проф. др Стеван Станковски и проф. др Илија Ћосић*

• *Проф. др Илија Ћосић, проф др Раде Дорословачки и проф. др Мирослав Весковић*

КОЛЕКТИВ ДЕПАРТМАНА Е1 ТАКМИЧИО СЕ У СТРЕЉАШТВУ

Департман за електротехнику, енергетику и телекомуникације организовао је колективно дружење на Салашу 137. Том приликом директор овог департмана проф. др Владимир Црнојевић доделио је награде за највећу цитираност на SCI листи наставнику са највећим бројем бодова у 2013. години. Кишобран и мајица са логом Департмана добила је проф. др Весна Црнојевић Бенгин. Никола Јанковић награду је добио у категорији за најмлађег наставника. За најуспешније пројекте награду је добила такође проф. др Весна Црнојевић Бенгин, а за најбољу сарадњу са привредом награђена је Катедра за мерење и метрологију. Доц. др Дејан Вукобратовић награду је добио за цитираност по ауторима са SCI листе и Google Scholar. Колектив је поред доброг провода, имао прилику да се такмичи у стрељаштву.

• *Проф. др Раде Дорословачки и проф. др Драган Спасић*

• *Победници у стрељаштву Бојан Вујичић, Драган Пејић и проф. др Ласло Нађ*

НАША КОЛЕГИНИЦА: Марија Делић

Максимално посвећена математици!

Марија Делић, студенткиња прве године докторских студија на смеру Математика у техници била је одушевљена начином на који је прихваћена и посаветована при упису на наш факултет, с обзиром на то да је основне и мастер студије завршила на Природно- математичком факултету. Иаоко никог од професора није познавала, за ФТН новине каже да су: проф. др Илија Ковачевић, проф. др Мила Стојаковић и њена менторка проф. др Наташа Сладоје Матић показали велико залагање, вољу да јој помогну и посаветују.

- Вежбе држим на смеру Анимација у инжењерству, предмет се зове Математика за инжењерску графику и на Инжењерству заштите животне средине, предмет Математика 2. До сада сам са свим професорима и сарадницима остварила добру сарадњу, али највише, наравно, са оним код којих на предмету држим вежбе, а то су: проф. др Наташа Сладоје Матић и проф. др Александар Николић– објашњава Марија. Њена искуства са студентима до сада су одлична, труди се да предаје градиво на најбољи могући начин, тако да га што боље разумеју и лакше савладају, а настоји на томе да оствари коректан однос, као и да буде доступна за сва њихова питања и консултације. У будућности планира да се бави следећима областима: примењена математика, дискретна математика, математичка морфологија и рачунарска обрада слике. Настоји да што пре положи обавезне испите на студијама и озбиљније се посвети истраживачком и научном раду.

- Испитима и истраживачком раду посвећујем се чим завршим све активности и обавезе око наставе – каже Марија и додаје да јој је управо због овог темпа, радни дан, готово, сваки дан у недељи и да је максимално посвећена математици. Слободно време које јој остаје користи да га угодно проведе са породицом, момком и пријатељима.

ДУШАНУ САВИЋУ НАГРАДА ЗА НАЈБОЉИ МАСТЕР РАД

Мастер инжењер Душан Савић за мастер рад на тему - Детаљни енергетски преглед Основне школе „Прва војвођанска бригада“ од Друштва термичара Србије поводом Дана енергије Србија 2013 добио је награду за најбољи дипломски рад у Србији. Ова награда се додељује у оквиру обележавања Европске недеље одрживог развоја у нашој земљи. Душан је мастер рад одбранио у септембру прошле године, а ментор му је био проф. др Јован Петровић. Оно што издваја Душанов рад од осталих јесте успешно истраживање у којем је он предложио начин како да се повећа енергетска ефикасност на конкретном примеру у Основној школи „Прва војвођанска бригада“. Решење је нашао заменом дотрајале металне столарије са новом најквалитетнијом ПВЦ столаријом, старог неонског осветљења са новим ефикаснијим светиљкама, као и постављање штедљивих славина, изолацијом омотача објекта где су добијене знатне уштеде електричне енергије.

ПОСЕТА СТУДЕНАТА „ПИОНИРУ“ И „8. МАРТУ“ У СУБОТИЦИ

Студенти друге године Инжењерског менаџмента, у оквиру предавања и вежби на предметима: Принципи менаџмента и Менаџмент људских ресурса, посетили су кондиторску фабрику „Пионир“ и Фабрику чарапа „8. март“ у Суботици, где су их срдачно примили генерални директор и менаџери производње и упознали их са њиховим производним процесима, као и условима производње и проблемима са којима се произвођачи суочавају. Након обиласка производног погона фабрике „Пионир“ за студенте је организована пригодна дегустација кондиторских производа. Посету је организовала доц. др Славица Митровић, а присуствовала је и проф. др Лепосава Грубић Нешић.

Шта после струковних студија?

Студије одмах применљивог знања!

Специјалистичке струковне студије изводе се на Департману за индустријско инжењерство и менаџмент – инжењерски менаџмент. Руководилац ових студија доц. др Бојан Лалић за ФТН новине каже да је разлог за организовање оваквог студијског програма пре свега био да запослени и они који конкуришу за први посао добију и овладају у подручју савременог и одмах применљивог знања.

- Студенти бирају овакве програме јер су јефтинији од на пример консалтинг услуга које би морали да плате, за исту или мању количину знања. Потврду о овом дао нам је и студент са студијског програма Електронско пословање који је на питање референта када планира да одбрани специјалистички рад, рекао да нема времена због посла, али да уколико покренемо још неки студијски програм са сличним предметим да га обавезно позовемо јер му је знање потребније од дипломе, што је свакако велика потврда квалитета ових студија – објашњава доц. Лалић. Студије трају годину дана и на крају студенти полажу специјалистички рад који је према речима доц. Лалића заснован на развоју практичних решења која су применљива у реалним условима за разлику од дипломских и мастер академских радова која су већим делом заснована на теоретским основама.

-До сада смо на ове студије уписали девет генерација, а одзив студената је добар с обзиром да се ради у малим групама– закључио је доц. Лалић.

СРЂАН СТАНОЈЕВИЋ
директор филијале Нова банка АД Бања Лука у Бијељини

ВЕЛИКА ШАНСА ЗА СТИЦАЊЕМ ПРАКТИЧНИХ ЗНАЊА!

Срђан Станојевић, завршио је специјалистичке струковне студије на студијском програму Инжењерски менаџмент, модул за контролинг и интерну ревизију, а специјалистички рад на тему „Значај инструмената стратешког контролинга у банкарском сектору“ одбранио је 2009. године под менторством проф. др Веселина Перовића. За ФТН новине каже да су за њега струковне студије биле нешто потпуно ново и веома корисно.

-Знањем стеченим на струковним студијама сам веома задовољан. Студије из контролинга и интерне ревизије су биле најближе мојим жељама и плановима за даље усавршавање – истакао је Срђан, с обзиром на то да је након завршетка ових студија, имплементирао своја новостечена знања на пословима које обавља и самим тим унапредио процес рада у банци, а резултат свега тога је и напредовање у каријери, где је постано директор филијале Нове банке у Бијељини.

- У моменту уписивања струковних студија у Новој банци у Бијељини радио сам у Сектору маркетинга, где су инструменти стратешког контролинга имали велику примену у делу планирања, извештавања и праћења. Искуство које сам имао у Банци на тим пословима, помогло ми је да кроз пар првих предавања схватим велике могућности примене пре свега Balanced Scorecard-a, па онда и осталих инструмената контролинга у свакој привредној делатности, а посебно у банкарству – објашњава Срђан и додаје да је оно што би свакако издвојио као најзначијније јесте велика шанса за стицањем практичног знања од професора који раде у привреди и студентима преносе практично примењива знања. Срђану су студије помогле у профилисању, где је прошао пут од приправника до директора филијале. Према његовим речима пружиле су му једну ширину и могућност да већ стечена знања у банкарству додатно усаврши и прошири.

ТРЖИШТЕ ИМА СВЕ ВЕЋУ ПОТРЕБУ ЗА ОВИМ КАДРОВИМА

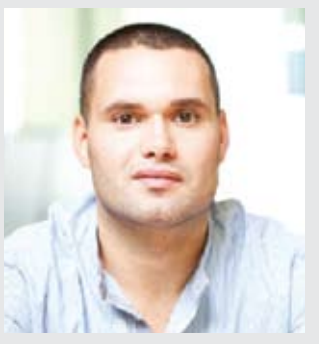
Контролинг је нова дисциплина која се изучава код нас и углавном је везана за тржиште Немачке и осталих земаља Европске уније. Доласком страних компанија на наше тржиште све већи број предузећа имају потребу за кадровима из области контролинга. Специјалистичке струковне студије из контролинга и интерне ревизије изводе се на веома малом броју факултета у Србији. Према речима др Ранка Бојанића, ФТН је био први који је покренуо студије из ове области и за сада постоји интересовање како за програм интерне ревизије, тако и за контролинг.

- Имам задовољство да и данас радим у организацији која препознаје младе људе, жељне учења и доказивања, као и организацији која схвата значај потребе за сталном едукацијом запослених и улагањем у најновија IT решења и опрему као неопходну подлогу за напредан систем банкарског извештавања у реалном времену – истиче Срђан. Будућим и тренутним студентима поручио бих да време на студијама искористе у циљу да што више практичног знања „украду“ од својих професора, јер то знање и нове ствари које се уче примјењиво је у свакодневном раду у било ком предузећу.

- У свим јавним предузећима, банкама и осигуравајућим друштвима ревизија је према закону обавезна, али не постоји довољан број стручњака из ове области, тако да студенти ових студија лако нађу посао или напредују у струци – истакао је др Бојанић и додао да се у извођењу ових студија еминентан кадар труди да ангажује велики број стручњака из привреде који се баве овом проблематиком и који студентима преносе искуства из својих предузећа у решавању многих проблема, а све у циљу успешнијег пословања.

ГОРАН ЖИВКОВИЋ
Вођа пројекта Универекспорта „eLAKOLIJE“ сервиса

СА ПРАКТИЧНИМ ЗНАЊЕМ УПИСАТИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ

Након завршене Високе школе електротехнике и рачунарства у Београду, Горан Живковић одлучио се да упише ФТН, специјалистичке струковне студије - Електронско пословање. Наш факултет га је привукао програмом, предметима, као и професорима који имају богато искуство у пракси. Он тренутно ради у компанији “Универекспорт“ из Новог Сада на позицији систем аналитичара-пројектанта у сектору информационо-комуникационих технологија. Један је од најзаслужнијих што данас велики број потрошача могу наручивати робу широке потрошње путем интернета. Онлајн сервис пуштен је у априлу 2012. године под симболичним називом „eLAKOLIJE“.

- Имплементација система електронске трговине, међу првим је пројектима у компанији за чију је реализацију коришћена PMI методологија Америчког института зауправљање пројектима и апликација MS Project Professional 2010. а који се изучавају на специјалистичким струковним студијама – каже Горан. На струковним студијама усавршио је сегмент примене електронског пословања за које до тада није имао адекватна знања и вештине, а како каже за њега су много вреднија искуства, предлози и савети који су студентима несебично поделили наставници на овом програму.

-Најјачи утисак на мене је оставио гостујући предавач доц. др Изток Палчић са Универзитета у Марибору. Управо из тог разлога сам под његовим менторством изабрао завршни специјалистички рад из предмета Управљање пројектима на тему: “Имплементација система електронске трговине ексклузивном робом широке потрошње применом PMI пројектне методологије“. Рад сам успешно одбранио у новембру 2011. године. Такође, желео бих овом приликом посебно да истакнем сарадњу и лично залагање доц. др Бојана Лалића и гостујућег предавача Драгана Варагића – објашњава Горан и додаје да знање које је стекао на специјалистичким студијама користи у свакодневном раду, а на вођењу пројекта имплементације система електронске трговине сам их први пут применио у реалном пословном окружењу. Будућим студентима и колегама поручио је да одређено време проведу у радном односу или стручној пракси и да након тога са већ одређеним практичним знањем упишу специјалистичке струковне студије и ставе акценат на усвајање знања која су им потребна.

Уметност без граница

ИНТЕРНАЦИОНАЛНА РАЗМЕНА ДОНЕЛА ВЕЛИКИ УСПЕХ АНИ НОВАКОВИЋ

Повезани са Новим Садом“, „Уметност без граница“, „Уметничка размена са Културним центром из Србије“ само су неки од наслова из немачких новина које су пропратиле гостовање шест ликовних уметника из Новог Сада у пројекту „Арт линк“ који организује Културни центар Новог Сада, а међу којима је и наша сарадница са Анимације у инжењерству Ана Новаковић. Она је са још неколико уметника из Новог Сада боравила у немачком граду Фурстенфелдбруку. Градска управа овог града била је један од покровитеља пројекта и требало је да са завршне изложбе уметничких радова добије на поклон један рад, међутим, они су инсистирали да откупе рад и то управо наше сараднице Ане Новаковић која је била и најмлађи учесник „Арт линка“. Ана за ФТН новине каже да је поред сарадње са уметницима имала прилике да размени уметничка искуства, а посебно јој значи позитивна реакција немачке публике на два рада која је изложила на завршној изложби.

- Слика се сада налази у Градској кући града. Другу слику је купио приватни колекционар из Минхена. Добро је знати да ће мој рад остати и ван граница Србије, за све оне дивне људе које сам у Баварској упознала. То је координата малог, али значајног успеха који ми је, између осталог, овакав тип интернационалне размене донео. Надам се да ће у будућности бити још сличних презентација младих перспективних новосадских уметника у иностранству. Желела бих да се захвалим организаторима „Арт линка“ и граду Фурстенфелдбруку који ми је указао част откупом слике – истакла је Ана. Идеја за прву слику “Било је нешто, а сада је нешто друго” потекла је из тежње да се представи сепарација кроз путовање временом приказивањем разноликих фаза уметничког исказа Ане од детињста до данас, међутим према њеним речима крајњи резултат уз измену концепта и уједињење форме, био је пејзаж.

-“Плес на Пикасовом гробу” је назив друге слике рађене по скици коју сам направила почетком године, пар месеци након што сам видела изложбу (Black and White) Пабла Пикаса у Гугенхајму у Њујорку. Тај цртеж је, чини ми се, био једини начин да искажем утисак о делима мени омиљеног сликара из детињства. С једне стране ова слика је још једно од поигравања са цитатношћу постмодернизма, а са друге је омаж једном од најзначајнијих уметника модерне – објашњава Ана.

Аљоша Иванишевић – мајстор реалног аикида

Вештина која учи човека да буде смирен и сталожен, а не агресиван и ратоборан!

Истраживач сарадник на Департману за производно машинство Аљоша Иванишевић скоро деценију активно тренира вештину реални аикидо. Још као средњошколац прве кораке направио је у клубу „Кикинда“, а по доласку на студије наставио је са усавршавањем у клубу „Нови Сад“ код мајстора Драгана Јагодића, где и данас тренира. За ФТН новине каже да је вештину самоодбране заволео још док је у детињству гледао филмове Стивена Сигала, мајстора аикида.

- Мајстор сам реалног аикида, црни појас 2. дан. Последње три године асистирам мајстору Драгану Јагодићу, учествујем у вођењу тренинга и ширењу популарности ове вештине, како у Србији, тако и у иностранству – објашњава Аљоша. Реални аикидо је аутентична борилачка вештина самоодбране, изузетно ефикасна и применљива у свакодневним, реалним ситуацијама. Творац овог стила је мајстор Љубомир Врачаревић, СОКЕ, црни појас 10 дан. који је издвојио неколико стотина техника изворног аикида, модификовао, одстранио елементе јапанске традиције, а при том потенцирајући употребну вредност сваке технике.

- Поента ове вештине је да се уз минималну примену снаге искористи противников напад, односно да се енергија тог напада преусмери и искористи против нападача – каже Аљоша и додаје да је од 2003. године реални аикидо прва и једина међународно призната српска борилачка вештина. На питање колико је важно да сви знамо основне кораке, Аљоша одговара да је суштина ове вештине и способност одбране у реалној ситуацији, међутим сматра да се не може бити спреман за тако нешто, након месец дана учења.

- Након дугогодишњег тренирања постаје се способан да се, пре свега, конфликт заобиђе, а тек, у крајњој нужди, примени техника ради личне заштите или заштите неког у околини. Бављење овом вештином човека учи да буде смирен и сталожен, а не агресиван и ратоборан. Ми нисмо „јаки момци“ и не тучемо се по кафанама, вештином се бавимо из љубави и надамо се да је никада нећемо морати примењивати на улици – каже Аљоша. Реални аикидо је вештина позната у читавом свету, али не претерано цењена у Србији, иако се њоме на нашим просторима бави пар хиљада људи. Аљоша је на трећој години докторских студија, под менторством проф. др Драгише Вилотића, продекана за наставу. Каже да му посао и студије одузимају доста времена, али с обзиром да је љубав према вештини изузетно велика, успева да се организује и максимално искористи дан.

-Наилазим на огромно разумевање код проф. Вилотића који ми некад због аикида и обавеза у клубу ипак „прогледа кроз прсте“ – истакао је Аљоша.

Радован Шимун – каратиста

Вратио се окићен бронзом са светског турнира у каратеу

Студент друге године Геодезије и геоматике Радован Шимун на интернационалном такмичењу у Порторожу (Словенија) освојио је бронзану медаљу у категорији од 23 такмичара. Он се на првом Светском карате купу борио у категорији сениора +80 килограма. Радован за ФТН новине објашњава да је до овог циља прошао врло исцрпне припреме, као и контролне мечеве и турнире.

- На светском првенству имао сам три борбе до бронзане медаље. Финале сам изгубио од борца из БиХ који је био, фаворит на самом почетку. Од старта сам му достојно парирао, али његово искуство је пресудило и у последњим секундама меча ме је за један поен победио - наводи Радован. До трећег места и бронзе стигао је победивши Италијана. Треће место на светском првенству у каратеу Радовану је највећи успех до сада.

-Ово је тек почетак моје сениорске каријере, коју сам започео на врхунском нивоу. У августу полажем за други дан црног појаса, а интернационална такмичења су завршена до маја 2014. године – каже Радован и додаје да се спрема за националне турнире који активно крећу почетком октобра месеца. Од марта 2013. Радован је освојио: прво место на првенству Војводине, прво место на првенству Србије и прво место на интернационалном турниру у Зрењанину. Поред набројаних успеха, колега Радован изабран је за спортисту са највећим остваренim успехом Универзитета у Новом Саду.

Редакција:
Почасни уредник: **проф. др Илија Ћосић**
Главни и одговорни уредник: **проф. др Раде Дорословачки, декан ФТН-а**
Заменици главног и одговорног уредника:
Бојана Бокан и Горан Марковић

Технички уредник: **Богдан Мијовић**
Редакција: **Петар Руњевац**
Лектор: **Бисерка Милетић**
Фотографија: **Сава Симић**

Издавач:
Факултет техничких наука
Трг Доситеја Обрадовића 6, Нови Сад
Штампа: **ГРИД**

ЦИП - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
378.18
ФТН новине : лист студената Факултета техничких наука / главни и одговорни уредник Александар Софић. - 2010, 1- . - Нови Сад : Факултет техничких наука, 2010-. - Илустр. ; 36 цм Месечно. - Је наставак: Машинац (Нови Сад. 1971)= ISSN 1451-7116
ISSN 2217-3455 = ФТН новине
COBISS.SR-ID 255982087